

עת"א 62185/12/13 - מדינת ישראל נגד דוד זוארץ

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 62185-12-13 פרקליטות מחוז צפון- פלילי נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-
מחלקת האסיר ואח'

בפני	כב' סגן הנשיא - השופט בנימין ארבל
	כב' השופט שאהר אטרש
	כב' השופט יונתן אברהם
העותרת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	דוד זוארץ (אסיר)

פסק דין

עתירה לפי חוק שחרור על תנאי ממאסר ה'תשס"א - 2001, על החלטת ועדת השחרורים מיום 26/12/13, בראשות כב' השופטת אביטל בית-נר, וחברים בה מר שאלתיאל בני פסיכולוג; שמעון טל - חינוך ורב כלאי אתי גליק, נציגת שב"ס.

השופט בנימין ארבל, סגן הנשיא:

א. רקע:

1. עניינו של המשיב עולה זו הפעם השניה בבית משפט זה. לראשונה נדון עניינו של המשיב בפני ועדת השחרורים ביום 18/7/13. ועדת השחרורים הורתה באותה ישיבה על שחרורו של המשיב תוך קביעת תנאי שחרור בהתאם לתוכנית רש"א. המדינה, שלא השלימה עם החלטה זו, עתרה לבית המשפט וביקשה לבטל את השחרור.

בית משפט זה, בהרכב מותב שונה, קיים דיון בעתירה (עת"א 13-07-45654), תוך שהוא נותן את דעתו לחומר המודיעיני הסודי, אשר כלל דוחות מידע שליליים רבים, אשר הוא מצא בהם היבטי אופי עברייניים לכאוריים דומים המצביעים על מסוכנות. בית המשפט קבע כי הוא מצא לסמן מתוך מכלול החומר, דוחות מידע אשר סומנו על ידו באותיות א' - ח' ומצא לנכון להורות להחזיר את עניינו של המשיב לדיון בוועדה. על הוועדה הוטל להתייחס בצורה פרטנית לחומר המסומן, תוך התייחסות לפרמטרים הנדרשים על פי החוק וכן להחלטתו של בית המשפט לעניינים מנהליים, אשר דן ביום 9/7/13 בסוגיית חופשותיו של העותר אשר נעצרו ע"י שב"ס.

בית המשפט אף נתן דעתו כי הגורמים הטיפוליים הביעו דעה חיובית באשר לשחרורו של המשיב, תוך שהוא מדגיש כי לגורם הזמן יש משמעות נוספת. על כן, נקבע כי הדיון החוזר בוועדת השחרורים יהא רק בחלוף 4 חודשים מעת הדיון בפניו כאשר לרשות הוועדה יועמד כל החומר הרלוונטי העדכני.

2. עניינו של המשיב בא פעם שניה בפני וועדת השחרורים ביום 26/12/13. ועדת השחרורים קבעה כי אכן היא שבה ועיינה בדוחות המידע שהוצגו בפניה, תוך שהיא קובעת שרובם של הדוחות הינם מן התקופה שקדמה לשנת 2011. דוחות בודדים הינם מהשנים 2011 ו- 2012. מאז, יותר מחצי שנה לא קיים כל מידע מודיעיני נוסף לגבי המשיב. בנסיבות אלה, כאשר גורמי הטיפול בכלא, ממליצים על שחרורו המוקדם של האסיר בתנאי הפיקוח של רש"א ונוכח ההליך הטיפולי המשמעותי שהוא עבר לאור עמדת גורמי הטיפול הממליצים על שחרורו המוקדם, סברה הוועדה כי במקרה זה, היה מקום לתת לאסיר הזדמנות ראשונה ויחידה במינה, ולאפשר לו לפתוח דף חדש. הוועדה חיוותה דעתה כי שחרורו בתנאים שנקבעו על פי תוכנית רש"א, יש בהם כדי לאיין את מסוכנותו ככל שהיא חוזרת.

עוד קבעה הוועדה כי החלטתה זו נשענת על כמה נימוקים שניתנו על ידה בהחלטה מיום 8/7/13.

3. על מנת לסבר את האוזן, נציין כי בהחלטה מיום 8/7/13, פירטה הוועדה את הנימוקים, לפיהם מצאה כי המשיב ראוי לשחרור:

א. התנהגותו בכלא הייתה תקינה.

ב. דו"ח גורמי טיפול חיובי, המציין את השתתפותו של המשיב במספר קבוצות טיפוליות ובטיפול פרטני.

ג. השתתפותו בקבוצות הטיפול השונות הייתה פעילה ובמסגרתה דיבר על רצון כן לצאת ממעגל העבריינות, נטל אחריות על ביצוע עבירותיו והתחבר באופן רגשי לתכנים שעלו. הוא הודה בביצוע עבירותיו ותיאר תחושת ריגוש וערך למעמד בו היה. הוא מביע חרטה על מעשיו ומבין כי התנהלותו הייתה שלילית ופוגענית.

התרשמות גורמי הטיפול היא כי למשיב רצון אמיתי לבחון מחדש את קבוצת ההשתייכות שלו ולבחון את חייו.

ד. הוגשה תוכנית טיפולית בפיקוח רש"א הכוללת מעבר מהכלא ישירות להוסטל, למשך 9 חודשים ולאחר מכן שנה נוספת של מגורים מחוץ להוסטל וטיפול.

ה. הוועדה עברה על דוחות המידע הסודיים, הן אלה שניתנו ע"י שב"ס והן אלה שהוצגו ע"י המשטרה, ונתנה דעתה לאמור בהם. הוועדה לא התייחסה קונקרטיית לחומר, אך כללית ציינה כי יש בחומר אינדיקציה לעובדה שהאסיר אינו מתערבב כיום יותר מדי עם ארגוני פשיעה. בתקופה האחרונה (דהיינו ערב הדיון בחודש יולי אשתקד) קיימת רק ידיעה אחת לגביו.

1. נוכח כל אלה, קבעה הוועדה כי שקלול מכלול הנתונים שעלו בפניה, לרבות

דוחות המידע הסודיים, מביא לכלל מסקנה כי שחרורו המוקדם בתנאי הפיקוח המוצעים ע"י רש"א, יש בהם כדי להפחית את מסוכנותו ככל שהיא קיימת ומאידך, להעמידו בניסיון ולאפשר לו לפתוח דף חדש. מובן כי כל כישלון יגרור את חזרתו לכלא לריצוי מלוא תקופת התנאי.

4. כאמור, המדינה לא השלימה עם ההחלטות הנ"ל. כיום, דנים אנו בעתירתה הנוגעת להחלטת הוועדה מיום 26/12/13.

ב. העתירה:

5. בעתירתה מתייחסת המדינה לייחודיותה, חומרתה והיקפה של הפרשה במסגרתה הורשע המשיב. מדובר בפרשייה פלילית חמורה, סבוכה, רבת אישומים ומעורבים. מדובר בפרשיות רבות של סחיטה באיומים, הלבנת הון, עבירות במסגרת ארגון פשיעה לרבות מנהל בארגון פשיעה.

בית המשפט העליון החמיר בעונשו של המשיב והעמידו על 10 שנות מאסר, לאחר ערעור.

6. טענותיה העיקריות של המדינה בעתירתה זו מתייחסות לכך שהוועדה לא נתנה משקל ראוי לעמדתה השלילית של משטרת ישראל, כעולה מחוות דעתה, הנסמכת על תיק המודיעין ודוחות המידע הרבים המצויים בו. כל אלה מלמדים על כך כי מסוכנותו של המשיב גבוהה. מדובר באדם אלים, אשר אינו בוחל באמצעים למימוש ולהשגת מטרותיו. בידו אמצעים ונגישות גבוהה לאמצעי לחימה. על הוועדה היה ליתן דעתה ולשקול כראוי את המידע המודיעיני רב ההיקף שהצטבר לחובתו של המשיב בשנים האחרונות, הן בתיק המודיעין של המשטרה והן בתיק המודיעין של שב"ס.

המדינה סבורה כי בחינה פרטנית של המידע המודיעיני הייתה מחייבת מתן משקל עודף למידע זה, המעיד על מעורבותו של המשיב בסכסוכים ופעילות פלילית. מדובר במידע ברמת מהימנות גבוהה ומידעים מוצלבים.

7. עוד טוענת המדינה, כי דוחות גורמי הטיפול הינם מחודש אפריל 2013. מאז התקבלו ידיעות שליליות בנוגע להתנהגותו שאינם מתיישבות עם הרושם החיובי של גורמי הטיפול.

8. טענה נוספת שבפי המדינה הינה כי תוכנית הטיפול של רש"א אינה ראויה, שכן, רש"א ממליצה על מעבר להוסטל "בית אברהם" שהינו מסגרת פתוחה בה יצא המשיב לעבודה מדי יום ביומו ללא כל פיקוח וישוב רק עם ערב ואז ישולב בטיפול. עובדה היא, כי לא ניתן היה עד כה ליתן אמון במשיב וחופשותיו הופסקו. על כן, אין ליתן בו אמון גם במסגרת טיפול פתוח זה.

עוד מוסיפה המדינה וטוענת, כי ההוסטל נסגר בנובמבר 2013 עקב אי סדרים ואי דיווח לוועדות השחרורים על הפרות.

9. לסיכום, טוענת המדינה, כי נוכח חומרת העבירות והיקפן, משכו הארוך של המאסר, תקופת השליש הממושכת, המידע המודיעיני השלילי והרב שנצבר לחובת האסיר בשנים האחרונות, לרבות מידע שהתקבל לפני כחצי שנה בלבד, העובדה שהאסיר ישהה בהוסטל פתוח ללא כל פיקוח הדוק, כל אלה אמורים להביא למסקנה הברורה כי טרם בשלה העת לשחרורו של המשיב.

10. הסניגור תומך בהחלטתה של הוועדה. הוא מצביע על כך כי התקבל דו"ח רש"א, לפיו רש"א חוזרת על התוכנית הקיימת, לרבות עניין ההוסטל (ראה מכתב רש"א מיום 23/12/13). הבעיות אשר נתגלו בהוסטל נפתרו לדבריו שעה שרש"א נטלה על עצמה את הפיקוח על ההוסטל.

הסניגור מצוין כי נימוקי המדינה הינם נימוקי ערעור, ואין בהם כדי ללמד על כך שהחלטה אינה סבירה. הוועדה החליטה בהתאם לנתונים שהיו בפניה, היא מילאה אחר החלטת בית המשפט מחודש אוגוסט האחרון, דחתה את הדיון בארבעה חודשים, וכאשר חלפו ארבעה חודשים, הסתבר כי לא נוסף כל מידע מודיעיני שלילי נוסף. אף הדו"ח הסוציאלי ממשיך להיות סביר. הפסקת החופשות והעתירה המנהלית שהוגשו בעקבותיה, התייחסו להחלטת שב"ס הנוגעת לסכסוך עבריינים וחשש שיפגעו בו. שעה שניתנה החלטת שב"ס לא להוציא את המשיב לחופשה, לאור מידע שהיה קיים באותה עת, היא הייתה סבירה בנסיבותיה ובית המשפט לא מצא עילה של חוסר סבירות, אשר בעטיה הוא יתערב בה. אולם אין בה כדי להשליך על מכלול שיקולי הוועדה כפי שפורטו בהחלטותיה.

נוכח כל האמור, טוען הסניגור כי לאור החלטת בית המשפט מאוגוסט והחומר שהונח לפני הוועדה, אשר לימד רטרופקטיבית כי אכן הנתונים המתייחסים למשיב עומדים בעינם, החלטתה של הוועדה הייתה סבירה ומתבקשת.

11. שוב עלינו לחזור ולציין, את אשר צויין פעמים כה רבות, כי בית משפט זה לא יושב כערכאת ערעור על החלטת ועדת השחרורים. בית המשפט לעניינים מנהליים מפעיל אך ורק שיקולים מנהליים, המתמצים בבחינת סבירות החלטתה של הוועדה. הלכה היא כי התערבותו של בית המשפט בהחלטתה של ועדת השחרורים תעשה רק כאשר היא חורגת באופן ממשי ממתחם הסבירות.

בית המשפט לא ישים את שיקול דעתו חלף שיקול דעתה של הוועדה ולא יתערב בהחלטה אפילו אם הוא עצמו היה מחליט אחרת (ראה רע"ב 1808/06 מסארווה נ' שירות בתי הסוהר (10/5/06) ופסקי דין שהובאו שם).

12. בבואנו לבחון את החלטתה של הוועדה, עלינו לציין כי החלטה זו עמדה כבר לביקורתו של בית המשפט בחודש אוגוסט האחרון. נימוקיה של הוועדה אשר עמדו לבחינת בית המשפט לא נשללו באותה החלטה. כל אשר נקבע באותה החלטה היה כי על הוועדה לבחון את דוחות המידע הסודיים שצוינו וסומנו ע"י בית המשפט באספקט של זמן, שנקצב ל - 4 חודשים, ובאספקט של דוחות גורמי הטיפול. ואכן, כעולה מהחלטת הוועדה נשוא עתירה זו, בחנה הוועדה את כל דוחות המידע ומצאה, בשקללה אותם אל מול דוחות גורמי הטיפול, כי המשיב ראוי לשחרור ואינו מסוכן לציבור. הוועדה ציינה כי מאז עמד המשיב בפניה ובמשך חצי שנה שקדמה להחלטתה, לא נתקבל כל מידע נוסף, אשר יש בו כדי ללמד על מסוכנותו של המשיב.

13. אמנם, הוועדה התייחסה לדו"ח גורמי טיפול ישן אשר עמד לפניה, אולם לבקשת בעלי הדין, הוגשו לעיונו דו"ח סוציאלי ודו"ח גורמי חינוך שניתנו בעניינו של המשיב.

הדו"ח הסוציאלי נותר כפי שהיה. גורמי הטיפול מציינים את התנהגותו התקינה בעת מאסרו. הם מציינים כי הוא השתלב במספר קבוצות טיפוליות ובטיפול פרטני. בכל אלה הוא השתתף באופן פעיל, דיבר על רצון כנה לצאת ממעגל העבריינות, הכל כפי שפורט אף בהחלטתה של הוועדה, מחודש יולי. התרשמותם של גורמי הטיפול הינה כי רצונו של המשיב לערוך שינוי באורחות חייו הינו כן ואמיתי. תוכנית הרש"א שהוכנה עבורו, נועדה לטיפול בחיבור העמוק לעולם העברייני ותפיסת עבריינות מושרשת אשר יטפלו במסגרת טיפול אינטנסיבי שינתן לו בהוסטל.

אף דו"ח גורמי החינוך הינו חיובי, ומציין לטובה את תפקודו של המשיב כעוזר הוראה לאחר סיימו את לימודיו. המשיב תרם בתפקודו זה לאווירה הלימודית, עשה לקידום הכיתה וצרכי המורה, ונהג באחריות וכבוד כלפי הצוות והאסירים.

14. לצורך החלטתנו בעתירה זו, בדקנו אף את דוחות המודיעין אשר הועמדו לעיונה של הוועדה. אכן, מדובר בדוחות רבים, אשר ניתנו משך השנים בהן נתון היה המשיב במאסר. אף אנו התרשמנו כי בשנים האחרונות החלו דוחות אלה להתמעט, ואף חומרתם פחתה. מדוחות אלה

ניכר הליך של שינוי בתכנים העברייניים בהם עסק המשיב ערב כניסתו למאסר.

דווקא בדוחות אלה, יש כדי ללמד על כך שבמשך השנים שינה המשיב מאורחות חייו. עובדה היא כי לאחרונה פחתו הדוחות ונעלמו כליל משך ששת החודשים האחרונים, כאשר עוד קודם לכן, הוצגו דוחות ספורים, אשר אין להסיק מהם על עיסוקים בתחומי העבריינות הכבדה שאפיינו את המשיב ערב מאסרו.

על כן, לא נוכל לומר כי שגתה הוועדה בהחלטתה. קל וחומר שלא נוכל לומר כי החלטת הוועדה הינה כה בלתי סבירה, עד כי כל ועדת שחרורים אחרת, לא הייתה מקבלת אותה. הוועדה הינה ועדה מקצועית, אשר בחנה את מסוכנותו של המשיב לאור אופי העבירות שעבר וחומר המודיעין אשר קובץ אליה, והעמידה כנגדם את דו"חות גורמי הטיפול והחינוך בשב"ס ותכנית רש"א. בהינתן כל אלה, עשתה הוועדה את האיזונים הדרושים, והסיקה את המסקנות עפ"י שיקול דעתה.

15. על כן, אנו מורים על דחיית העתירה ועל שחרורו של העותר בתנאים שקבעה ועדת השחרורים.

שחרורו של המשיב יעוכב למשך 7 ימים מהיום, על מנת לאפשר למדינה - העותרת לשקול הגשת רע"ב לבית המשפט העליון. במידה ויוחלט שלא להגיש רע"ב, ישוחרר המשיב לאלתר בתנאים שנקבעו ע"י ועדת השחרורים.

ניתן היום, ט"ו שבט תשע"ד, 16 ינואר 2014, בהעדר הצדדים.

י' אברהם, שופט

ש' אטרש, שופט

**ב' ארבל, שופט
סגן נשיא - אב"ד**